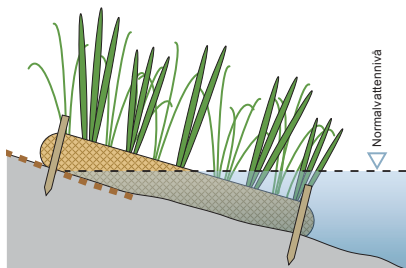

Leverans

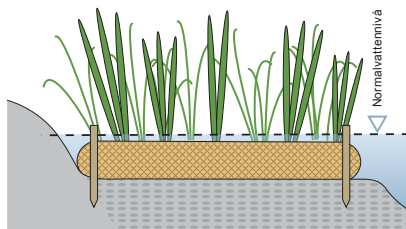
Strandmattor levereras på pall. De kan förflyttas kortare sträckor av två personer. Vid längre förflyttningar används lastmaskin eller motsvarande. De kan bogseras begränsade sträckor i vattnet.

Förarbete

1. Det är viktigt att strandmattorna hamnar på rätt nivå i förhållande till medelvattennivån. Se figurer nedan som visar hur de bör placeras vid olika strandlutningar. Är dammen nyanlagd, avvakta med montage för att se hur en period med mycket nederbörd eller med torka påverkar nivån i dammen. När medelvattennivån är stabil kan du tillfälligt markera den i strandslätten med käppar eller sprayfärg.
2. Om du har möjlighet att sänka vattennivån några dagar före montage underlättas arbetet vid själva utläggandet. (Särskilt om strandslätten utgörs av lösa material eller lera). Det är viktigt att medelvattennivån är tydligt markerad så att strandmattorna placeras rätt. Efter montage kan vattennivån långsamt höjas igen.
3. Jämna av underlaget och avlägsna uppstickande stenar och rötter där strandmattorna placeras. Extra substrat behövs inte utan lägg strandmattan direkt på det befintliga underlaget. I dammar med höga krav på estetik kan en grund utgrävning i slätten göras på ca 20 cm där strandmattan kan försänkas. Strandmattan ligger stadigare och den smälter in i strandlinjen. Man kan även återfylla lite av det befintliga materialet runt strandmattan.

Figur 1: Strandmattan förankras i slätten med träspik. Strandmattans växter är beroende av kontinuerlig vattentillgång och mattan skall därför monteras på rätt nivå i förhållande till medelvattennivån.

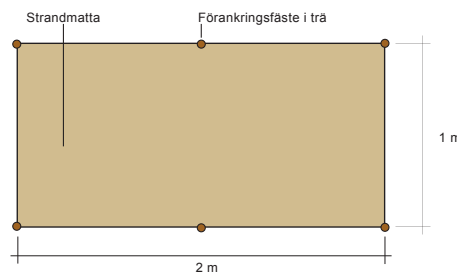

Figur 2: I branta slätter kan strandmattan monteras på en hylla som exempelvis byggs upp med grov makadam.

Montage - förankring

1. Mattan läggs parallellt med strandlinjen och i rätt nivå i förhållande till normalvattennivån enligt figurerna. I de fall även slätten ovanför strandmattan skall erosionskyddas med kokosnät eller motsvarande så bör detta nät först läggas ut och förankras så att det sträcker sig ca 20 cm under strandmattan.
2. **Vågor eller strömmande vatten**
Strandmattan fästs i underlaget med hjälp av förankringsfästen i trä. Vi rekommenderar 1 st/löpmeter och sida. Förankringsfästena träns genom maskorna i strandmattans kokosarmering och slås ned i marken med slägga. Om underlaget är mycket hårt eller att dammen är byggd med gummiduk kan förankringsfästen inte användas. I dessa fall kan mattan fixeras (tyngas ned) genom att placera stenar ovanpå mattan.
3. **Utan vågor eller strömmande vatten**

I små dammar kan strandmattan i de flesta fall läggas löst direkt på det förberedda underlaget. Rötterna kommer snabbt att växa ned i underlaget och förankra strandmattan. I dammar med höga krav på estetik kan en lätt återfyllnad med exempelvis sjösten kring strandmattan hjälpa till att dölja strandmattans kokosarmering tills dess att växterna är fulltableterade.

Figur 3: I partier utsatta för vågor eller strömmande vatten förankras strandmattan med träspik. Är vågpåverkan kraftig kan förankringen förstärkas ytterligare med hjälp av kokosrep som korsläggs mellan de nedslagna träspikarna.

SKÖTSEL

För att gynna strandmattans växter och hålla undan sly mm kan behov finnas att klippa ner strandlinjens vegetation. Intervallet bestäms av hur snabbt tillväxten av sly är. Klipphöjden bör vara cirka 10-20 cm ovanför vattenytan.

Vid mindre anläggningar kan man med fördel klippa ner och föra bort växtmassorna 1 gång/år (tidig vår/sen höst) för att hålla vattenspegeln fri. Växterna kan också ansas och rensas från dött material vid behov.